

Főoldal > 2. Jogaim a vizsgálatok és a nyomozás során, valamint az ügy bíróság elé utalása előtt

2. Jogaim a vizsgálatok és a nyomozás során, valamint az ügy bíróság elé utalása előtt

Mi a vizsgálatok és a bűnügyi nyomozás célja?

A vizsgálatokat és a bűnügyi nyomozást arra használják, hogy bizonyítékokat gyűjtsenek a bűncselekmény körülményeinek megállapításához, valamint ellenőrzik azokat a bizonyítékokat, amelyek felmenthetik a gyanúsítottat vagy igazolhatják, hogy nem történt bűncselekmény.

Milyen szakaszai vannak a vizsgálatoknak és a nyomozásnak? Ki folytatja le az eljárás egyes szakaszait?

A rendőrség nyomozza ki a bűncselekményeket, hallgatja ki az elkövetőket, valamint gyűjti össze a bizonyítékokat.

Ha azt gyanítják, hogy bűncselekmény történt, értesítik a királyi ügyészt, aki a következőkről dönt:

- további lépések nélkül lezárja az ügyet;
- vagy ő maga folytatja a vizsgálatot (tájékoztatás);
- vizsgálóbírókat nevez ki egy adott tény kivizsgálásához (és nem egy konkrét személlyel kapcsolatos nyomozás lefolytatásához).

A királyi ügyész szűkebb jogkörökkel rendelkezik, mint a vizsgálóbíró. A vizsgálóbíró vagy a királyi ügyész irányítja a vizsgálatokat és ad utasításokat a rendőrségnek, amely elvégzi a meghatározott nyomozati feladatokat (kihallgatások, átkutatások, DNS-minták vétele stb.).

A nyomozás befejezése után

Az iratok szolgálhatnak tájékoztatási célt, ebben az esetben a királyi ügyész a következőket teheti:

- további lépések nélkül lezárja az ügyet;
- egyezséget javasol: pénzbírságért cserébe megszüntetik a büntetőeljárást (nem kerül sor büntetőügyi tárgyalásra – ez a klasszikus eljárás a közlekedési szabályok megsértése esetén);
- kisebb súlyosságú szabályszegések esetében közvetítést javasol: nem kerül sor tárgyalásra, de az elkövetőnek kártalanítania kell a sértettet, és szükség esetén gyógykezelésen vagy képzésen kell részt vennie;
- a gyanúsítottat közvetlenül bíróság elé állítja, az ügy érdemi tárgyalását végző bíró elé;
- jegyzőkönyv útján beidézi a vádlottat, hogy jelenjen meg az ügyet tárgyaló bíróság előtt: az eljárás meggyorsítása érdekében az idézést akkor küldik meg a vádlottnak, mikor őrizetben van (legfeljebb 24 óráig tartható őrizetben) vagy megjelenik a királyi ügyész előtt.

Az iratok szolgálhatják a tárgyalásra bocsátás okát is, ebben az esetben elküldik őket az ügyészségnek, amely benyújtja a végleges beadványokat. A vádlott ezután elolvashatja az ügyiratokat. A vádlottat a Bírói Tanács elé idézik, amely – miután elolvassa a vizsgálóbíró vizsgálati jelentését, az esetleges polgári jogi felek (sértettek) beadványait, az ügyész eljárás megindítására vonatkozó kérelmét és a védelem beadványait – a következőket teheti:

- megküldi az ügyiratot a vizsgálóbírónak további nyomozás céljából;
- vagy amennyiben a nyomozás teljes;
- felfüggesztést engedélyez, ha a nyilvános meghallgatás kárt okozhat a vádlottnak;
- szociális védelmi intézményben való elzárásról rendelkezik, ha a cselekmény elkövetésekor ön szellemi állapota miatt nem volt beszámítható, aminek következtében a tényállásbeli cselekmények idején képtelen

volt cselekedeteinek irányítására, és továbbra is ebben az állapotban van;

- az iratokat megküldi tárgyalásra a megfelelő bíróságnak (rendőrbíróságnak vagy büntetőbíróságnak); ha úgy véli, hogy a tényállás az esküdtbíróság hatáskörébe tartozik, rendelkezést ad ki arról, hogy az iratokat továbbítsák a királyi főügyésznek, mivel csak a vádtanács küldhet tovább ügyet az esküdtbíróságra.

A vádlott fellebbezési joga, amely bizonyos eljárási kérdésekre korlátozódik, a vádtanács előtt gyakorolható.

A nyomozás során a vizsgálóbíró letartóztatási parancsot adhat ki az alábbi feltételekkel:

- megalapozott jelek utalnak a bűnösségre;
- a cselekmény legalább egyévi szabadságvesztéssel büntethető;
- ha a közbiztonság érdekében elengedhetetlenül szükséges.

Ha a legmagasabb kiszabható büntetés nem haladja meg a tizenöt évi szabadságvesztést, a parancsot csak akkor lehet kiadni, ha alapos okkal lehet tartani attól, hogy a vádlott megszökik, bűnismétlést követ el vagy elkerüli az igazságszolgáltatást, bizonyítékok tűnnek el vagy harmadik felekkel való összejátszásra kerül sor.

A vádlott a parancs kiadásától számított öt napon belül, majd a nyomozás lezárásáig havonta (a törvény által szabálysértéssé minősített bűncselekmények esetén háromhavonta) megjelenik a Bírói Tanács előtt.

Jogaim a vizsgálat és a nyomozás során

- [Rendőrségi kihallgatás és előzetes vizsgálatok \(1\)](#)
- [Tájékoztató iratok \(2\)](#)
- [Tárgyalási célú iratok \(3\)](#)
- [Speciális eset: előzetes letartóztatás \(4\)](#)
- [A nyomozás lezárása \(5\)](#)

Letartóztatás és rendőrségi kihallgatás (1)

Milyen feltételekkel és meddig tarthat fogva a rendőrség?

Olyan bűncselekmény vagy szabályszegés miatt vehetik őrizetbe, amelynek elkövetésekor tetten érték, vagy a királyi ügyész vagy a vizsgálóbíró kérésére, amennyiben megalapozott jelek utalnak a bűnösségre. A rendőrség nem tarthatja őrizetben 24 óránál tovább.

Megmotozhatnak?

Igen, az őrizetbe vételekor, vagy ha okkal feltételezhető, hogy fegyver vagy veszélyes tárgy van önnél, vagy amennyiben veszélyben forog a közrend.

Beléphet a rendőrség az otthonomba?

Igen, tettenérés esetén vagy az ön beleegyezésével.

Átkutathatják az irodámat vagy az autómat?

Igen, csakúgy, mint az otthonát. Bizonyos helyek azonban sérthetetlenek, más helyek pedig speciális védelem alá esnek: ezek átkutatása különleges eljárást igényel (diplomata vagy parlamenti képviselő irodája, a hivatali titkokat őrző személyek helyiségei stb.).

Átkutathatják az autóját, amennyiben okkal feltételezhető, hogy büntetendő cselekmény elkövetésére használták vagy körözött személyeket, terhelő dokumentumokat, illetve bizonyítékokat, vagy a közrendre veszélyes tárgyakat szállítottak vele.

Kapcsolatba léphetek egy családtagommal, barátommal, orvossal vagy az országom nagykövetségének alkalmazottjával?

Ha a rendőrség hasznosnak véli, vagy ha ön kéri, megvizsgálja egy orvos. Ebben a szakaszban a rendőrség dönti el, hogy engedélyezik-e önnek a telefon használatát. Ha ön kiskorú, a rendőrség köteles írásban vagy szóban a

lehető leghamarabb értesíteni a szüleit, a gyámját vagy a gondviselőjét.

Milyen jogok illetnek meg a rendőrségi kihallgatás során?

Joga van a hallgatáshoz és ahhoz, hogy ne tegyen olyat, ami terhelő lenne önre nézve, azaz ne működjön együtt ön ellen szóló bizonyítékok előállításában.

A kikérdezés megkezdésekor tájékoztatják a következőkről:

- kérheti, hogy az önnek feltett kérdéseket és az ön válaszait pontosan úgy dokumentálják, ahogyan azok elhangzanak;
- kérheti, hogy hajtsanak végre egy meghatározott intézkedést vagy folytassanak le egy adott kihallgatást;
- a vallomása felhasználható bizonyítékként a bíróságon.

Használhatja a birtokában lévő iratokat, amennyiben ezzel nem késlelteti a kihallgatást. A kihallgatás során vagy után kérheti, hogy ezeket az iratokat csatolják a kihallgatás jegyzőkönyvéhez, vagy nyújtsák be a bíróság hivatalához.

A kikérdezés végén átadják önnek a jelentést, hogy elolvassa, kivéve ha kéri, hogy olvassák fel önnek. Megkérdezik öntől, hogy szükséges-e kijavítani vagy kiegészíteni a vallomását.

Ha az eljárás nyelvétől eltérő nyelven kívánja kifejezni magát, hiteles tolmácsot vesznek igénybe. Az ön vallomását az anyanyelvén jegyzik le, vagy megkérik arra, hogy ön tegye meg ezt. Ha a kihallgatásra tolmács segítségével kerül sor, megemlíti a tolmács nevét és hogy milyen minőségben van jelen.

Tájékoztatják arról, hogy a kihallgatása jegyzőkönyvének egy példánya ingyenesen kiadható önnek.

Gyűjtene adatokat a bűnügyi előéletéről?

A rendőrségi szolgálatok hozzáférnek a központi nyilvántartó hivatalhoz.

Segítségemre lehet az ügyvédem?

Az ügyvédje nem segítheti önt a kikérdezéskor, és nem találkozhat önnel a 24 órás őrizetben tartási időszak során.

Tájékoztató iratok (2)

A vizsgálatot a királyi ügyész folytatja le. Az előzetes tájékozódás bírói kezdeményezésen alapuló igazságszolgáltatási rendszerű: titkos, írásbeli és ex parte (egyoldalú).

Mit tehet a királyi ügyésze tájékozódási szakaszban?

A jog szerinti kivételek esetétől eltekintve a tájékozódási intézkedések nem tartalmazhatnak semmilyen kényszert és nem korlátozhatnak személyes jogokat és szabadságot. Tulajdon azonban bizonyos feltételekkel elkobozható.

A királyi ügyész többek között a következőket teheti:

- ellátogathat a cselekmény helyszínére;
- kikérdezheti a gyanúsítottakat vagy tanúkat, vagy kikérdeztetheti őket a rendőrséggel;
- bárkit őrizetbe vetethet (kivéve tettenérés esetén) 24 órára;
- a gyanúsított beleegyezésével DNS-elemzést végeztethet;
- elfoghat és elkobozhat postai küldeményeket (de nem nyithatja ki őket);
- bizonyos feltételekkel banki információkhoz juthat hozzá;
- tettenérés esetén vagy a helyiségeket ténylegesen használó személy beleegyezésével átkutatást végezhet;
- beavatkozó jellegű átkutatási módszereket alkalmazhat.

Mit tehetek, ha egy adott tájékozódási intézkedés megsérti a jogaimat?

Indokolt kérelem, a büntetőügyi kérvény útján kérheti, hogy vonják vissza az intézkedést, például ha lefoglalják bizonyítékként a tulajdonát. A királyi ügyésznek 15 napon belül kell döntést hoznia. Válasz hiányában, vagy ha a kérelmet elutasítják, ön fellebbezést nyújthat be a vádtanácsnak.

Ilyen esetben kérheti a királyi ügyésztől azt is, hogy hatalmazza fel a lefoglalásért és elkobzásért felelős központi szervet a tulajdon értékesítésére vagy arra, hogy biztosítékért cserébe visszaadják önnek.

Hozzáférhetek az ügyiratokhoz?

A nyomozati rendszerrel ellentétben itt nincsenek konkrét szabályok az ügyiratoknak a tájékoztatói szakaszban érintett felek számára való teljes vagy részleges rendelkezésre bocsátásáról. Ügyiratokhoz való hozzáférést a királyi ügyésztől kérhet, aki mérlegelési jogkörrel rendelkezik az engedélyezést vagy az elutasítást illetően.

Befolyásolhatom az ügy kimenetelét?

Nem. Kizárólag a királyi ügyész hoz döntést arról, hogy további lépések nélkül lezárja-e az ügyet, vizsgálóbíró nevez-e ki, beidézi vagy írásban hívja-e meg önt, hogy jelenjen meg a tényállást tárgyaló bíróság előtt, vagy a büntetőeljárást alternatív módon elrendező megoldásokat kínál-e fel önnek (egyezség vagy közvetítés: ebben az esetben nem kerül sor tárgyalásra, ha ön megfizeti a bírságot, vagy betartja a közvetítés alkalmával megszabott feltételeket).

Nyomozati célú iratok (3)

A nyomozást a királyi ügyész által kijelölt vizsgálóbíró vagy a bűncselekmény állítólagos sértettjének büntetőügyben előterjesztett kártérítési igény útján gyakorolt irányítása és felügyelete mellett folytatják le.

Mit tehet a vizsgálóbíró?

Használhatja a királyi ügyész rendelkezésére álló eszközöket, és jelentős kényszerintézkedéseket is bevet: letartóztatási parancsot adhat ki, lehallgathat telefonbeszélgetéseket, átkutatást végeztethet beleegyezés nélkül is, még átfogóbb átkutatási módszereket alkalmazhat, stb.

Ki kell hallgatnia a vizsgálóbírónak?

A vizsgálóbíró csak akkor köteles kihallgatni önt, ha letartóztatási parancsot adnak ki.

Tájékoztatnia kell a bírónak arról, hogy eljárás folyik ellenem?

A bírónak elvileg meg kell vádolnia önt, ha komoly bizonyíték utal az ön bűnösségére. A kihallgatást követően vagy levélben vádolják meg önt, és ez feljogosítja arra, hogy hozzáférést kérjen a büntetőügyi iratokhoz és további nyomozást kérjen.

Lehallgathatja a bíró a telefonhívásaimat?

Igen, meghatározott jogi feltételek betartásával.

Kifogásolhatom az átkutatást?

Az otthonát akkor kutathatják át, ha a bíró aláírta az átkutatási engedélyt, és ha az átkutatást - ellenkező megállapodás hiányában - 5 óra és 21 óra között folytatják le.

Alkalmazhat a bíró fizikai kényszert annak érdekében, hogy DNS-mintát adjak?

Igen, bizonyos feltételekkel.

Mit tehetek a jogaimat sértő nyomozás ellen?

Büntetőügyi kérvényt nyújthat be (vö. a Tájékoztató című szakasszal).

Hozzáférhetek az ügyiratokhoz a vizsgálatok alatt?

Ha megvádolják, de nem tartják fogva, a vizsgálóbírónak küldött kérelem útján kérhet hozzáférést az ügyiratokhoz, a vizsgálóbíró azonban megtagadhatja a hozzáférést, amit természetesen meg kell indokolnia. Ha a bíró egyáltalán nem válaszol, vagy elutasítja a kérelmet, ön jogosult fellebbezést benyújtani a vádtanácsához.

Kérhetem, hogy végezzenek el bizonyos nyomozati cselekményeket?

Igen, függetlenül attól, hogy fogva tartják-e. Kérelem benyújtásával teheti meg ezt. A vizsgálóbíró elutasíthatja a kérelmet, ha úgy véli, hogy a cselekmény nem elengedhetetlen az igazság feltárásához vagy kedvezőtlenül befolyásolja a nyomozást. Élhet fellebbezési jogával.

Speciális eset: előzetes letartóztatás (4)

Hogyan kell lefolytatni a bíró előtti kihallgatást?

A letartóztatási parancs kiadása előtti kihallgatást az őrizetbe vételtől számított 24 órán belül kell lefolytatni, egyéb esetben a parancs érvénytelen lesz. A kihallgatásnak különösen a parancs kiadásának lehetőségére és a kérdéses tényekre kell kiterjednie.

Az ügyvédje nem lehet jelen a kihallgatás során.

Kihallgathat a bíró utólag is?

Ön kérheti gyorsított kihallgatását. Ez az egyetlen kihallgatási mód, amelyen az ügyvédje jelen lehet.

Mikor találkozhatok az ügyvédemmel?

A vizsgálóbíró általi első kihallgatása után.

Vitathatom a letartóztatási parancs jogszerűségét vagy indokait?

Nem fellebbezhet a letartóztatási parancsot kibocsátó döntés ellen.

A parancs kibocsátásától számított öt napon belül meg kell jelennie a Bírói Tanács előtt. Az ezt megelőző napon hozzáférhet az ügyének irataihoz. Szabadon bocsátását az ügyvédje vagy saját maga kérheti.

Az ügyvédje csak a Bírói Tanács előtti első megjelenés alkalmával és a fellebbezéskor hivatkozhat a parancs szabálytalanságára. Ha a letartóztatási parancsot megerősítik, fellebbezési jog illeti meg önt. 15 napon belül kell megjelennie a vádtanács előtt. Ha ezeket a határidőket nem tartják be, azonnal szabadon bocsátják önt.

A fogva tartás megerősítése egy (vagy három) hónapig érvényes. Ön minden meghallgatáson vitathatja a letartóztatási parancs helytállóságát és/vagy a bűnösségre utaló megalapozott jeleket. Az ügyiratokat minden megjelenés előtt két nappal az ön rendelkezésére bocsátják.

Kommunikálhatok harmadik felekkel a fogva tartás során?

Mindig kommunikálhat az ügyvédjével.

A vizsgálóbíró azonban legfeljebb három napig megtilthatja, hogy bárki mással kapcsolatba lépjen.

Mikor bocsáthatnak szabadon?

Bármikor szabadon bocsáthatja a vizsgálóbíró, vagy bármikor szabadon bocsáthatják a vizsgálatot folytató bíróság határozata alapján, amikor megjelenik a bíróság előtt. Szabadon bocsátását feltételekhez vagy óvadékhoz köthetik.

Más ország állampolgára vagyok. Jelen kell lennem a nyomozás során?

Letartóztatási parancsot adhatnak ki ön ellen, ha fennáll annak a veszélye, hogy elkerülje az igazságszolgáltatást. A vizsgálóbíró vagy a nyomozó bíróságok óvadék ellenében szabadon bocsáthatják. A kifizetett pénzeszeget visszakapja, ha az eljárás valamennyi szakaszában megjelenik.

Ha szabadlábban maradhat, akkor megkérik, hogy jelenjen meg a meghallgatásokon, valamint általában az ügy érdemi tárgyalását lefolytató bíróság előtt. A vizsgálóbíró feltételül szabhatja az óvadék ellenében történő szabadon bocsátáshoz, hogy ön nem hagyja el az országot. Ezek a feltételek három hónapra meghosszabbíthatók.

A Bírói Tanács előtt támadhatja meg őket.

A nyomozás lezárása (5)

Mit tehetek, ha elhúzódnak a vizsgálatok?

Egy év elteltével indokolt kérelmet nyújthat be arra vonatkozóan, hogy az ügyet tegyék át ahhoz a vádtanácshoz, amely a vizsgálatokat irányítja majd.

Megváltoztathatók a vádpontok a tárgyalás előtt?

A királyi ügyész elolvassa a bíró által megküldött iratokat, és megállapítja a vádakat, amelyek alapján a vádlott ügyét megtárgyalják a bíróság előtt. Benyújthat arra vonatkozó beadványokat is, hogy az ügy nem tárgyalható, vagy kérheti a bírót, hogy további vizsgálatokat végezzen el. A királyi ügyész vagy az ügy kimeneteléről döntést hozó Bírói Tanács megváltoztathatja a büntetőjogi minősítést ebben a szakaszban.

Vallhatom magam bűnösnek a meghallgatás előtt egyes vádpontokban vagy valamennyi vádpontban?

Nem, mert vélelmezik az ártatlanságát mindaddig, amíg jogerősen el nem ítéli az ügyet érdemben tárgyaló bíróság.

Hogyan zárul le az ügy?

A Bírói Tanács az alábbi döntéseket hozhatja a vizsgálóbírói jelentés, a büntetőügyben kártérítést kérő bármely fél, az ügyész és a védelem meghallgatása után:

- a vádlottat a megfelelő bíróság előtti tárgyalásra bocsátja;
- úgy dönt, hogy az ügy nem tárgyalható;
- felfüggesztést engedélyez: a tényeket megállapítottnak tekintik, de nem szabnak ki büntetést; a bíró próbaidőt állapít meg, amely köthető teljesítendő feltételekhez;
- a szociális védelmi jogot alkalmazza (elzárást határoz meg).

Milyen jogok illetnek meg ebben a szakaszban?

Eolvashatja az ügy iratait, és lemásolhat dokumentumokat a Bírói Tanács előtti meghallgatást megelőzően. Kérheti azt is, hogy folytassanak le további vizsgálatokat. Ha a vizsgálóbíró megtagadja ezek elvégzését, ön a vádtanácshoz jogosult fellebbezni.

Fellebbezhetek?

Nem fellebbezhet a tárgyalásra bocsátás ellen, kivéve a nyomozás egy részét, a bizonyítékok megszerzését vagy a tárgyalásra bocsátó végzést érintő szabálytalanság, mulasztás vagy semmisségi ok esetében, amennyiben a büntetőeljárás elfogadhatatlanságát vagy megszüntetését alátámasztó okra hivatkozik.

Vádolhatnak olyan bűncselekménnyel, amely miatt az Európai Unió egy másik tagállamában már eljárás alá vontak?

Elviekben nem.

■ Last update: 14/09/2017

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.